

Schrijftalent gezocht!

In deze uitgave is plaats gemaakt voor een gastcolumn. Ditmaal een bijdrage van majoor P. Schrijver over de Colombiaanse aanpak van 'insurgency'.

De redactie daagt andere lezers uit om ook een column te schrijven voor de Militaire Spectator. De keuze van het thema is vrij, maar het moet wel passen binnen de formule van het blad. Voorwaarde voor plaatsing is dat de redactie uw boodschap relevant acht voor

de lezers. Verder moet uw verhaal in niet meer dan duizend woorden voor het voetlicht worden gebracht. U kunt uw bijdrage sturen naar de bureauredactie (zie colofon). Wij zijn erg benieuwd wie zich geroepen voelt om te reageren. Uiteraard zijn we ook nieuwsgierig naar de thema's die u onder de aandacht van de lezers wilt brengen. Uw bijdrage wachten we dan ook met belangstelling af.

De hoofdredacteur

Colombiaanse aanpak van 'insurgency' Minder kwantiteit, meer kwaliteit

majoor P. Schrijver

De *Financial Times* publiceerde begin juni 2010 een artikel waarin de inzetbaarheid van de *Afghan National Army* (ANA) wordt bekritiseerd. Het bericht is gebaseerd op een audit, uitgevoerd in opdracht van de Amerikaanse regering.¹ Het auditrapport maakt korte metten met de indicatoren waarmee de NAVO de effectiviteit van de ANA meet. Trainingsniveau van individuele militairen en inzetbaarheid van voertuigen zijn duidelijk, maar het ontbreekt aan indicatoren die meten of ANA-eenheden operationeel ingezet kunnen worden.

De *Financial Times* stelt dat het rapport twijfel zaait als het gaat om de Amerikaanse strategie ten opzichte van Afghanistan. Uitvoerder van deze strategie was tot 23 juni de Amerikaanse generaal McChrystal, commandant van de NAVO-geleide *International Security en Assistance Force* (ISAF). Een van de pijlers van het ISAF-beleid is een uitbreiding van het aantal ANA-militairen, die moet uitkomen op meer dan een verdubbeling: van 92.000 in 2009, naar 134.000 eind 2010 en uiteindelijk tot maar liefst 240.000 in de nabije toekomst.² Dit beleid om vol in te zetten op vooral meer Afghaanse militairen lijkt een actueel voorbeeld in de

Amerikaanse 'achtertuin' te negeren. Het gaat hier om Colombia.

Er zijn internationale commentatoren die er op wijzen dat Colombia ruim tien jaar geleden er slechter voor stond dan Afghanistan nu.³ Een *VS Defense Intelligence Agency* (DIA) rapport meldde in 1997 dat de linkse guerrillabeweging FARC (Gewapende Strijdkrachten van Colombia) binnen vijf jaar de macht zou kunnen overnemen in Colombia.⁴

Deze vaststelling leidde er toe dat de VS vanaf 1998 de Colombiaanse regering actief is gaan ondersteunen. De manier waarop dit in Colombia is aangepakt, verschilt van de strategie die de Amerikanen voor ogen staat in Afghanistan. Terwijl de NAVO vooral lijkt in te steken op kwantiteit (binnen enkele jaren 240.000 Afghaanse militairen), lag en ligt de nadruk in Colombia op kwaliteitsverbetering van de strijdkrachten.

Wat opvalt is dat Colombia met 45 miljoen inwoners (20 miljoen meer dan Afghanistan) een leger heeft dat bestaat uit nog geen 90.000 beroepssoldaten, aangevuld met ruim 100.000 dienstplichtigen. De professionaliseringsslag van het laatste decennium is begeleid door een beperkte inzet van maximaal 1400 Amerikaanse adviseurs. De onderzoeker Robbert Haddick beschrijft in een uitgave van *The American* dat het Colombiaanse leger met hulp van Amerikaanse mentoren vanaf eind jaren negen-

1 *Financial Times*, 'Afghan troops overrated, audit to show', 6-6-2010.

2 COMISAF's initial assessment, HQ International Security Assistance Force, 30-8-2009.

3 Robbert Haddick – *The American, Journal of the American Enterprise Institute*, 8-1-2010.

4 James J. Brittain – *Revolutionary Social Change in Colombia*. PlutoPress, London, 2010.

tig een transitie heeft doorgemaakt van een log, statisch garnizoensleger naar een agressieve strijdmacht die het vooral de FARC erg moeilijk maakt.⁵

Haddick noemt concrete verbeteringen die zijn gerealiseerd: meer aandacht voor selectie en opleiding van onderofficieren en herstructurering van het bestaande beroepsleger. Het kwam hierbij tot de oprichting van *air-mobile*, *ranger*, *mountain warfare*, *counter-drugs* en *special forces* bataljons en verbeterde inlichtingencapaciteit. Als maatregel om meer *boots on the ground* te krijgen heeft het leger de Colombiaanse dienstplichtigen ingedeeld in 600 *home guard* pelotons. Deze pelotons hinderen opstandelingen in hun bewegingsvrijheid en zorgen er daarnaast voor dat het professionele deel van het leger de handen vrij heeft voor offensieve operaties. Als laatste, zeer belangrijke, factor voor het verbeterde optreden van het Colombiaanse leger noemt Haddick de uitbreiding van de helikopter-capaciteit. Dit om de mobiliteit van de strijdkrachten in het 'moeilijke' bergachtige en jungletterrein te verbeteren.

Hoewel Colombia duizenden kilometers van Afghanistan ligt en er op het eerste gezicht weinig lessen te trekken zijn voor het conflict in Afghanistan, zijn er wel enkele aanknopingspunten. Colombia heeft de twijfelachtige eer om de grootste exporteur van cocaïne te zijn ter wereld, met geschatte opbrengsten tussen de 400 tot 650 ton per jaar.⁶ Mede vanwege deze *drugs fuelled insurgency* in Colombia is het interessant om te kijken wat de parallellen zijn met de situatie in Afghanistan. Immers, een van de drijvende krachten van de Taliban zijn opium en heroïnegerelateerde inkomsten. Verder maken zowel in Colombia als in Afghanistan de opstandelingen gebruik van *cross-border sanctuaries*. In Colombia betreft dit vooral de FARC, die gebruik maakt van onder meer Venezuela, terwijl de Taliban in Afghanistan gebruik maakt van Pakistan.

Onderzoeker Haddick haalt een paar interessante aspecten vanuit Colombia aan die ook in het voordeel zouden kunnen werken van de Afghaanse strijdkrachten. Vooral de insteek om de kwaliteit van het beroepsleger te verhogen en de uitbreiding van de helikopter-

capaciteit. Als relativering mag gelden dat de vergelijking Colombia-Afghanistan niet één op één kan worden gemaakt. Hoewel beide landen topposities bezitten als het gaat om drugs-export is in Colombia slechts een relatief klein deel van de bevolking (enkele honderdduizenden) betrokken bij deze industrie. Dit in tegenstelling tot Afghanistan waar enkele miljoenen inwoners op een of andere manier (deels) afhankelijk zijn van de opiumindustrie.⁷

Dat betekent dat de Taliban een veel groter deel van de bevolking kan mobiliseren tegen een streng antidrugsbeleid van de overheid dan de FARC of een andere groepering in Colombia hiertoe in staat is. Dit mobilisatieaspect voor de insurgency zou wellicht een rechtvaardiging kunnen zijn om een absoluut en relatief groter ANA te creëren in vergelijking met de kleinere Colombiaanse strijdkrachten.

Kortom, een vergelijking tussen appels en peren. Of is het toch interessant om nader te onderzoeken waarom in Afghanistan volop wordt ingezet op kwantiteit (240.000 ANA-militairen), terwijl in Colombia de focus ligt op kwaliteitsverbetering van de strijdkrachten met een klein aantal Amerikaanse adviseurs? Er zijn immers resultaten geboekt in het Zuid-Amerikaanse land. 'Sinds 2002 is de veiligheidssituatie in Colombia enorm verbeterd, waarbij de FARC sterk in kracht is afgenomen als gevolg van een serie militaire en regeringssuccessen.'⁸ Het zou op zijn minst wenselijk zijn als wij dit citaat uit 2009 van de onafhankelijke *Jane's Information Group* ook een keer mogen lezen als het gaat om de situatie in Afghanistan.

Misschien praat de nieuwe commandant ISAF, generaal David Patraeus, al met zijn collega van *US Southern Command* onder wiens verantwoordelijkheid de Amerikaanse begeleiding van de Colombiaanse strijdkrachten plaatsvindt. Mogelijk onderwerp van gesprek: het vaststellen van indicatoren die zich richten op de kwaliteit van de ANA, en niet zozeer op de kwantiteit. ■

5 Robert Haddick – *The American*, *Journal of the American Enterprise Institute*, 8-1-2010.

6 United Nations Office on Drugs and Crime and Government of Colombia, *Colombia Coca Survey*, 2008.

7 Vanda Felbab-Brown – *Narco-belligerents across the Globe: Lessons from Colombia for Afghanistan*, Working Paper, 28-10-2009.

8 Jane's Information Group, *Jane's Sentinel Country Risk Assessments: Colombia*, July 2009.